

ZAKON O VANPARNIČNOM POSTUPKU BRČKO DISTRIKT BiH

("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", br. 5/2001, 36/2017 i 36/2017 - dr. zakon)

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

(1) Ovim zakonom utvrđuju se pravila po kojima sudovi Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Distrikta) postupaju i odlučuju o ličnim, porodičnim, imovinskim i drugim pravima i pravnim interesima, koji se po zakonu rješavaju u vanparničnom postupku.

(2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i u drugim pravnim stvarima iz nadležnosti sudova za koje zakonom nije izričito određeno da se rješavaju u vanparničnom postupku, a ne odnose se na zaštitu povrijeđenog ili ugroženog prava, niti se zbog karaktera pravne stvari ili svojstva stranaka u postupku mogu primijeniti odredbe Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o parničnom postupku).

Član 2

(1) Opšte odredbe ovog zakona primjenjuju se i u posebnim vanparničnim postupcima sadržanim u ovom zakonu ako nije drugačije određeno, kao i u drugim vanparničnim stvarima za koje posebnim zakonom nisu uređena pravila postupanja.

(2) U vanparničnom postupku shodno se primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku, ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 3

(1) Vanparnični postupak pokreće se pred Osnovnim sudom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Osnovni sud) prijedlogom fizičke ili pravnog lica, kao i prijedlogom organa određenog ovim ili drugim zakonom.

(2) Izuzetno, Osnovni sud pokreće vanparnični postupak po službenoj dužnosti u slučajevima i pod uslovima određenim zakonom.

(3) Ako postupak nije pokrenuo organ koji je zakonom ovlašćen da ga pokrene, Osnovni sud će bez odlaganja obavijestiti taj organ da je postupak pokrenut na prijedlog ovlašćenog lica i odrediti mu rok za prijavljivanje sudjelovanja u postupku, te do isteka tog roka zastati sa postupkom, ako je to potrebno radi zaštite stranaka u postupku ili radi zaštite javnog interesa.

Član 4

(1) Učesnik u vanparničnom postupku je lice koje je postupak pokrenulo, lice o čijim se pravima ili pravnim interesima odlučuje u postupku, kao i organ koji sudjeluje u postupku na temelju zakonskog ovlašćenja da pokrene postupak, bez obzira da li je postupak pokrenula ili je kasnije stupila u postupak. Svojstvo učesnika u postupku, s pravnim djelovanjem u određenom pravnom predmetu, sud može izuzetno priznati i onim oblicima udruživanja koji nemaju svojstvo pravnog

lica i za koje nije posebnim propisima određeno da mogu biti učesnici u postupku, ako ispunjavaju uslove iz Zakona o parničnom postupku i ako se predmet vanparnične stvari na njih neposredno odnosi.

(2) Predlagač u smislu ovog zakona je lice, odnosno organ, po čijem prijedlogu je postupak pokrenut, a protivnik predlagača je lica prema kojem se ostvaruje pravo ili pravni interes predlagača.

Član 5

(1) U vanparničnom postupku sud po službenoj dužnosti poduzima mjere radi zaštite prava i pravnih interesa maloljetnika o kojima se roditelji ne staraju, kao i drugih lica koja nisu u mogućnosti da se sama brinu o zaštiti svojih prava i pravnih interesa.

(2) Kad se u postupku odlučuje o pravima i pravnim interesima maloljetnika i drugih lica pod posebnom zaštitom, sud će obavijestiti organ nadležan za poslove starateljstva u Distriktu (u daljem tekstu: organ starateljstva) o pokretanju postupka, pozivati ga na ročišta i dostavljati mu podneske učesnika i rješenja protiv kojih je dozvoljen pravni lijek, bez obzira da li organ starateljstva sudjeluje u postupku.

(3) Kad smatra da je to potrebno, sud će pozvati organ starateljstva da sudjeluje u postupku i odrediti mu rok u kome može prijaviti svoje sudjelovanje. Sud će zastati s postupkom za vrijeme dok ovaj rok ne istekne, ali organ starateljstva svoje pravo da sudjeluje u postupku može koristiti i poslije proteka tog roka.

Član 6

Organ starateljstva koji sudjeluje u postupku, i kad zakonom nije ovlašten da pokreće postupak, može da poduzima sve radnje u postupku radi zaštite prava i pravnih interesa maloljetnika i drugih lica pod posebnom zaštitom, a naročito da iznosi činjenice koje učesnici nisu naveli, da predlaže izvođenje dokaza i da izjavljuje pravne lijekove.

Član 7

Izuzetno, sud može dozvoliti da učesnik koji nema poslovne sposobnosti, pored radnji na koje je zakonom ovlašćen poduzima i druge radnje u postupku radi ostvarenja svojih prava i pravnih interesa, ako smatra da je u stanju da shvati značenje i pravne posljedice tih radnji.

Član 8

(1) U vanparničnim stvarima koje se odnose na lična i porodična stanja učesnika, kao i u drugim vanparničnim predmetima koje se odnose na prava i pravne interese s kojima učesnici ne mogu raspolagati, učesnici se u postupku pred sudom ne mogu odreći svog zahtjeva, priznati zahtjev protivnog učesnika, niti zaključiti sudsku nagodbu.

(2) U postupku iz stava 1 ovog člana sud može utvrđivati i činjenice koje učesnici nisu iznijeli, kao i činjenice koje među učesnicima nisu sporne, ako su od značaja za odlučivanje.

Član 9

(1) Vanparnični postupak je javan.

(2) U postupku u kome se odlučuje o ličnim i porodičnim stanjima učesnika javnost je isključena, osim u postupku proglašenja nestalih lica umrlim i dokazivanja smrti.

Član 10

(1) O prijedlozima učesnika sud odlučuje na ročištu samo u slučajevima kada je to zakonom određeno, ili kada ocijeni da je održavanje ročišta potrebno radi razjašnjenja ili utvrđivanja odlučnih činjenica ili kada smatra da je zbog drugih razloga održavanje ročišta cjelishodno.

(2) Izostanak pojedinog učesnika sa ročišta ne sprečava sud da dalje postupa, ako u pojedinim slučajevima zakonom nije drugačije određeno.

(3) Saslušanje pojedinih učesnika u postupku može se izvršiti i u odsustvu drugih učesnika.

Član 11

(1) Prijedlog za pokretanje vanparničnog postupka može se povući do donošenja prvostepenog rješenja. Prijedlog podnesen od više lica povlači se njihovom suglasnom izjavom, osim ako zakonom nije drugačije određeno.

(2) Prijedlog se može povući i nakon donošenja prvostepenog rješenja sve dok postupak nije pravosnažno okončan, ako se time ne vrijeđaju prava drugih učesnika na koje se rješenje odnosi ili ako ostali učesnici na to pristanu.

(3) Ako je prijedlog povučen poslije donošenja prvostepenog rješenja, Osnovni sud će rješenje ukinuti i postupak obustaviti.

(4) Smatrat će se da je prijedlog povučen kad predlagač ne dođe na prvo ročište ako je uredno pozvan, a ne postoje opšte poznate okolnosti koje su ga spriječile da dođe na ročište. Opravdane razloge izostanka sud može uvažiti i bez izjašnjavanja ostalih učesnika sve dok im ne uputi rješenje o povlačenju prijedloga.

(5) U slučajevima iz stavova 1 i 4 ovog člana, ostali učesnici koji su zakonom ovlašćeni da pokrenu postupak mogu predložiti da se postupak nastavi. Prijedlog za nastavak postupka može se podnijeti u roku od 8 dana od dana prijema rješenja o povlačenju prijedloga.

Član 12

(1) U postupku u kome se odlučuje o ličnim i porodičnim stanjima učesnika Osnovni sud postupat će ukoliko predlagač ili lice u čijem interesu se postupak vodi ima prebivalište ili boravište u Distriktu.

(2) Kada se u vanparničnom postupku odlučuje o nekretninama, Osnovni sud postupa ukoliko se nekretnine nalaze na području Distrikta.

Član 13

(1) Ukoliko se u toku postupka izmijene okolnosti na kojima se zasnivala mjesna nadležnost Osnovnog suda, sud će shodno izmjenjenim okolnostima ili ako je to u interesu lica pod posebnom zaštitom, predmet ustupiti mjesno nadležnom sudu.

(2) Kada se predmet ustupa sudu van Distrikta u interesu lica pod posebnom zaštitom, prije ustupanja predmeta sud će pozvati organ starateljstva da u određenom roku da svoje mišljenje o cjelishodnosti ustupanja. Ako organ starateljstva u ostavljenom roku ne dostavi mišljenje, sud će postupiti prema okolnostima slučaja vodeći računa o interesima lica pod posebnom zaštitom.

Član 14

(1) Ako sud utvrdi da bi postupak trebalo sprovesti po pravilima parničnog postupka, obustaviće vanparnični postupak.

(2) Postupak će se po pravosnažnosti rješenja iz stava 1 ovog člana nastaviti po pravilima parničnog postupka.

Član 15

U vanparničnom postupku odluke se donose u obliku rješenja. Rješenje protiv koga je dozvoljena posebna žalba, kao i rješenje Apelacionog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu; Apelacioni sud), mora biti obrazloženo.

Član 16

Protiv rješenja Osnovnog suda može se izjaviti žalba Apelacionom sudu u roku od 8 dana od dana dostavljanja rješenja. Žalba zadržava izvršenje rješenja, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 17

U slučaju kada je potrebno da se zaštite prava maloljetnika ili drugih lica pod posebnom zaštitom, sud može po službenoj dužnosti, a radi zaštite prava drugih učesnika po njihovom prijedlogu, odrediti da se položi osiguranje u gotovom novcu. Kada to posebne okolnosti slučaja zahtijevaju davanje osiguranja može se odrediti i u drugom obliku.

Član 18

(1) Osnovni sud može, povodom blagovremeno izjavljene žalbe, novim rješenjem preinačiti ili ukinuti svoje ranije rješenje, ako nađe da je žalba osnovana, a time se ne vrijeđaju prava drugih učesnika koja se zasnivaju na tom rješenju.

(2) Ako Osnovni sud ne preinači, odnosno ne ukine svoje rješenje, žalbu će, zajedno sa spisima, dostaviti na odlučivanje Apelacionom sudu, bez obzira da li je žalba podnesena u zakonom utvrđenom roku.

(3) Apelacioni sud može odlučiti i o neblagovremeno podnesenoj žalbi, ako se time ne vrijeđaju prava drugih lica koja se zasnivaju na tom rješenju.

Član 19

Kada odluka suda zavisi od rješenja prethodnog pitanja da li neko pravo ili pravni odnos postoji, a o tom pitanju još nije donio odluku sud ili drugi nadležni organ, sud može sam riješiti to pitanje, ako zakonom nije drugačije određeno. Odluka suda o prethodnom pitanju ima pravno djelovanje samo u vanparničnom postupku u kome je to pitanje riješeno.

Član 20

(1) Ako su među učesnicima postupka sporne činjenice koje su posebno važne za rješenje prethodnog pitanja, sud će uputiti učesnike da u određenom roku pokrenu parnicu ili postupak pred organom uprave radi rješenja spornog prava, odnosno pravnog odnosa.

(2) Na parnicu, odnosno postupak pred organom uprave sud će uputiti onog učesnika čije pravo smatra manje vjerovatnim, ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 21

(1) Ako učesnik postupka koji je upućen na parnicu ili postupak pred organom uprave u roku koji ne može biti duži od 30 dana, pokrene parnicu, odnosno postupak pred organom uprave, vanparnični postupak će se prekinuti do pravosnažnog okončana parničnog, odnosno upravnog postupka.

(2) Ako ni jedan od učesnika u postupku do završetka vanparničnog postupka ne pokrene parnicu, odnosno postupak pred organom uprave, sud će završiti postupak bez obzira na zahtjeve u pogledu kojih je učesnik upućen na parnicu, odnosno na postupak pred organom uprave.

Član 22

(1) Kada se rješenjem suda mijenja lično ili porodično stanje učesnika ili njihova prava i dužnosti, pravne posljedice rješenja nastaju kada ono postane pravosnažno.

(2) Izuzetno, sud može odlučiti da pravne posljedice rješenja nastupe prije pravosnažnosti, ako je to potrebno radi zaštite maloljetnika ili drugih lica pod posebnom zaštitom.

(3) Pravosnažno rješenje kojim se mijenja lično ili porodično stanje učesnika bez odlaganja se dostavlja organu nadležnom za vođenje matičnih knjiga rođenih za to lice.

Član 23

Pravosnažnost rješenja donesenog u vanparničnom postupku ne sprečava učesnika da svoj zahtjev o kome je odlučeno rješenjem, ostvaruje u parnici ili u postupku pred organom uprave, kada mu je to pravo priznato zakonom.

Član 24

U vanparničnom postupku u kojem se odlučuje o naknadi za eksproprijiranu nekretninu, protiv pravosnažnog rješenja donesenog u drugom stepenu, dopuštena je revizija pod uslovima predviđenim Zakonom o parničnom postupku.

Član 25

(1) Ako postoje uslovi iz člana 18 ovog zakona, sud će po prijedlogu za ponavljanje postupka prethodno postupiti kao po neblagovremeno podnesenoj žalbi.

(2) Protiv rješenja kojim je postupak pravosnažno završen, prijedlog za ponavljanje postupka ne može se podnijeti ako je učesniku ovim ili drugim zakonom priznato pravo da zahtjev o kojem je rješenjem odlučeno ostvaruje u parnici ili u postupku pred organom uprave.

Član 26

(1) O troškovima postupka u predmetima koji se odnose na lično i porodično stanje učesnika, sud odlučuje vodeći računa o okolnostima slučaja i o ishodu postupka, s tim što se u pogledu troškova postupka koji su prouzrokovani sudjelovanjem organa starateljstva u vanparničnom postupku primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku.

(2) U vanparničnim predmetima koji se odnose na imovinska prava učesnika, učesnici snose troškove na jednake dijelove, ali ako postoji znatna razlika u pogledu njihovog udjela u imovinskom pravu o kome se odlučuje, sud će prema srazmjeru tog udjela odrediti koliki će dio troškova snositi svaki učesnik.

(3) U vanparničnim predmetima iz stava 2 ovog člana, sud može odlučiti da sve troškove postupka snosi učesnik u čijem se interesu postupak vodi, odnosno učesnik koji je svojim ponašanjem isključivo dao povoda za pokretanje postupka.

II - UREĐENJE LIČNIH STANJA

1. Oduzimanje i vraćanje poslovne sposobnosti

Član 27

(1) U postupku oduzimanja i vraćanja poslovne sposobnosti sud utvrđuje da li je punoljetno lice zbog potpune ili djelimične nesposobnosti za rasuđivanje u stanju da se sama brine o svojim pravima i interesima, te da saglasno s tim potpuno ili djelimično oduzme poslovnu sposobnost punoljetnom licu, ili potpuno ili djelomično vrati poslovnu sposobnost onom punoljetnom licu kod kojeg su prestali razlozi za potpuno, odnosno djelimično oduzimanje poslovne sposobnosti.

(2) Postupak iz stava 1 ovog člana mora se završiti što prije, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema prijedloga.

Član 28

(1) Postupak za oduzimanje i vraćanje poslovne sposobnosti pokreće se na prijedlog:

1) organa starateljstva,

2) tužioca,

3) bračnog druga, djeteta i roditelja lica koje predlaže oduzimanje, odnosno vraćanje poslovne sposobnosti,

4) djeda, babe, brata, sestre, unuka i drugih lica, ukoliko trajno žive u istom porodičnom domaćinstvu sa licem za koju se predlaže oduzimanje, odnosno vraćanje poslovne sposobnosti,

5) lice kojim se oduzima ili vraća poslovna sposobnost, ukoliko ona može da shvati značaj i pravne posljedice svoga prijedloga,

6) drugih lica, ukoliko je to predviđeno zakonom.

(2) Postupak može pokrenuti i sud po službenoj dužnosti.

Član 29

Ako je lice kojem se oduzima, odnosno vraća poslovna sposobnost vlasnik nepokretnih stvari, sud će bez odlaganja, radi zabilježbe vođenja postupka, obavijestiti službu nadležnu za vođenje zemljišno-knjižne evidencije.

Član 30

O pokretanju postupka obavještava se služba nadležna za poslove vođenja matičnih knjiga u kojima je upisano lice kojem se oduzima, odnosno vraća poslovna sposobnost, radi evidentiranja vođenja postupka.

Član 31

(1) Na sva ročišta za raspravljanje o prijedlogu pozivaju se predlagač, staratelj osobe kojoj se oduzima ili vraća poslovna sposobnost, odnosno njegov privremeni zastupnik i organ starateljstva.

(2) Lice kojem se oduzima, odnosno vraća poslovna sposobnost poziva se na ročište, osim ako ovo lice po ocjeni suda nije u stanju da shvati značaj i pravne posljedice svog učešća u postupku.

Član 32

(1) O oduzimanju ili vraćanju poslovne sposobnosti sud odlučuje na temelju činjenica utvrđenih na ročištu.

(2) Ako je lice kojem se oduzima, odnosno vraća poslovna sposobnost smještena u ustanovu koja obavlja zdravstvenu djelatnost (u daljnjem tekstu: zdravstvena ustanova), sud može u toj ustanovi održavati ročište na kojem će saslušati protivnika predlagača.

Član 33

(1) Lice prema kojoj se postupak vodi mora pregledati vještak medicinske struke odgovarajuće specijalnosti koji će dati nalaz i mišljenje o njenom duševnom stanju i sposobnostima za rasuđivanje.

(2) Vještačenje se vrši u prisustvu suca, osim kada se obavlja u zdravstvenoj ustanovi.

Član 34

(1) Ukoliko je za utvrđivanje duševnog stanja i sposobnosti za rasuđivanje lice kojem se oduzima poslovna sposobnost, po mišljenju vještaka medicinske struke, neophodno da se ono smjesti u zdravstvenu ustanovu, sud može donijeti rješenje kojim će odrediti da ovo lice privremeno, ali najduže tri mjeseca bude smještena u takvoj ustanovi.

(2) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana dozvoljena je žalba.

Član 35

Kad utvrdi da postoje uslovi za oduzimanje poslovne sposobnosti, sud će licu i prema kojoj se vodi postupak, potpuno ili djelomično oduzeti poslovnu sposobnost.

Član 36

(1) Sud može odložiti donošenje rješenja o djelimičnom oduzimanju poslovne sposobnosti zbog zloupotrebe alkohola ili drugih opojnih sredstava, ako se osnovano može očekivati da će se lice prema kojem se postupak vodi uzdržati od zloupotrebe alkohola ili drugih opojnih sredstava.

(2) Sud će odložiti donošenje rješenja iz stava 1 ovog člana ako se to lice samoinicijativno ili na prijedlog suda podvrgne liječenju u zdravstvenoj ustanovi.

(3) Donošenje rješenja iz stavova 1 i 2 ovog člana odlaže se na vrijeme od šest do dvanaest mjeseci.

(4) Rješenje o odlaganju opozvaće se ako lice kojem se oduzima poslovna sposobnost nastavi sa zloupotrebom alkohola ili drugih opojnih sredstava u vrijeme odlaganja donošenja rješenja.

Član 37

Kad prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta poslovna sposobnost, sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovlaštenih lica iz člana 28 ovog zakona, sprovesti postupak i zavisno od njegovih rezultata donijeti rješenje kojim se protivniku predlagača potpuno ili djelomično vraća poslovna sposobnost.

Član 38

U postupku vraćanja poslovne sposobnosti shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o oduzimanju poslovne sposobnosti.

Član 39

(1) Protiv rješenja o oduzimanju ili vraćanju poslovne sposobnosti žalbu mogu izjaviti lica koja su učestvovala u postupku u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

(2) Lice kojem se oduzima poslovna sposobnost može izjaviti žalbu bez obzira na svoje zdravstveno stanje.

(3) Žalba ne zadržava izvršenje rješenja ako sud iz opravdanih razloga ne odluči drugačije.

(4) Osnovni sud će žalbu sa spisima bez odlaganja dostaviti Apelacionom sudu, koji je dužan da donese odluku u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

Član 40

Pravosnažno rješenje o oduzimanju odnosno vraćanju poslovne sposobnosti, sud će dostaviti službi nadležnoj za poslove vođenja matičnih knjiga radi upisa u matičnu knjigu rođenih i službi nadležnoj za vođenje zemljišno-knjižne evidencije.

Član 41

Troškove postupka oduzimanja i vraćanja poslovne sposobnosti snosi predlagač.

2. Zadržavanje duševno bolesnih lica u zdravstvenoj ustanovi

Član 42

(1) O zadržavanju duševno bolesnog lica u zdravstvenoj ustanovi kada je zbog prirode bolesti neophodno da to lice bude ograničeno u slobodi kretanja ili kontaktiranja sa vanjskim svijetom, kao i njenom otpuštanju kad prestanu razlozi zbog kojih je zadržano sud odlučuje u postupku zadržavanja u zdravstvenoj ustanovi.

(2) Postupak iz stava 1 ovog člana mora se završiti što prije, a najkasnije u roku od sedam dana.

Član 43

(1) Zdravstvena ustanova može primiti na liječenje duševno bolesno lice, uz njegovu saglasnost, ako je prema prirodi bolesti to lice u stanju da takvu saglasnost da.

(2) Saglasnost iz stava 1 ovog člana daje se u pismenom obliku pred ovlašćenim organom zdravstvene ustanove, uz prisustvo dva punoljetna lica, koja su poslovno sposobna i pismena, a nisu zaposlena u toj zdravstvenoj ustanovi i nisu krvni srodnici primljenog lica u pravoj liniji, u pobočnoj liniji zaključno sa četvrtim stepenom, po tazbini do drugog stepena, ni njegov bračni drug, kao ni lice kaje ga je dovelo u zdravstvenu ustanovu.

(3) Ako je lice iz stava 1 ovog člana, ograničena sloboda kretanja ili kontaktiranja sa vanjskim svijetom, zdravstvena ustanova je dužna da u roku od 24 sata o tome obavijesti sud, podnošenjem pismene obavijesti na način propisan članom 44 ovog zakona.

Član 44

(1) Kad zdravstvena ustanova primi na liječenje duševno bolesno lice bez njene saglasnosti ili bez odluke suda, dužna je da o tome odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, pismeno obavijesti sud.

(2) Obavijest iz stava 1 ovog člana, sadrži podatke o primljenom licu i licu koje ga je dovelo u zdravstvenu ustanovu.

(3) Uz obavijest, zdravstvena ustanova dostavlja sudu, po mogućnosti, podatke o prirodi i stepenu bolesti sa raspoloživom medicinskom dokumentacijom.

Član 45

(1) Zdravstvena ustanova je dužna da postupi saglasno odredbama člana 43 ovog zakona i u slučaju kad je lice koje je primljeno u zdravstvenu ustanovu uz svoju suglasnost opozove datu suglasnost, a ovlašćeno lice ili organ te zdravstvene ustanove smatra da je potrebno njeno dalje zadržavanje.

(2) Rok za obavještanje suda teče od dana opozivanja date saglasnosti.

Član 46

Obavijesti iz članova 43 i 44 ovog zakona ne podnose se ako je duševno bolesno lice zadržana, u zdravstvenoj ustanovi na osnovu odluke donesene u postupku za oduzimanje poslovne sposobnosti ili u krivičnom, odnosno prekršajnom postupku.

Član 47

Ako prijem u zdravstvenu ustanovu nije izvršen na temelju odluke suda, sud je dužan odmah po prijemu obavijesti iz članova 43 i 44 ovog zakona ili kada na drugi način sazna za boravak duševno bolesnog lica u zdravstvenoj ustanovi bez njene suglasnosti, po službenoj dužnosti pokrenuti postupak zadržavanja u zdravstvenoj ustanovi.

Član 48

Nakon pokretanja postupka zadržavanja duševno bolesnog lica u zdravstvenoj ustanovi, sud će poduzeti mjere da to lice odmah pregleda vještak medicinske struke odgovarajuće specijalnosti, koji će dati svoj nalaz i mišljenje o duševnom stanju tog lica i njegovoj sposobnosti za rasuđivanje.

Član 49

(1) Sud je dužan da ispita sve okolnosti koje su od značaja za donošenje rješenja i da sasluša sva lica koja imaju saznanje o bitnim činjenicama.

(2) Ukoliko je to moguće i ako to neće štetno utjecati na zdravlje duševno bolesnog lica, sud će saslušati i to lice.

Član 50

(1) Po završenom postupku sud je dužan odmah, a najkasnije u roku od tri dana, da donese rješenje kojim će odlučiti da li se lica zadržana u zdravstvenoj ustanovi može i dalje zadržavati ili će se pustiti iz zdravstvene ustanove.

(2) O svojoj odluci sud obavještava organ starateljstva.

Član 51

(1) Kad sud odluči da se primljeno lice zadrži u zdravstvenoj ustanovi odrediće i vrijeme zadržavanja, koje ne može biti duže od šest mjeseci.

(2) Zdravstvena ustanova je dužna da sudu blagovremeno dostavlja izvještaje o promjenama zdravstvenog stanja zadržanog lica.

Član 52

Ako zdravstvena ustanova ocijeni da zadržano lice treba da ostane na liječenju i po isteku vremena određenog rješenjem suda, dužna je da 30 dana prije isteka tog vremena predloži sudu produženje zadržavanja.

Član 53

Sud može i prije isteka vremena određenog za zadržavanje u zdravstvenoj ustanovi, po službenoj dužnosti ili na prijedlog zadržanog lica, njenog staratelja, kao i lica odnosno organa iz člana 28 ovog zakona, da odluči o puštanju lica iz zdravstvene ustanove, ako utvrdi da se njegovo zdravstveno stanje poboljšalo u tolikoj mjeri da su prestali razlozi za dalje zadržavanje.

Član 54

Rješenje iz člana 53 ovog zakona sud donosi na temelju ponovnog pregleda zadržanog lica i u postupku provedenom na način određen za zadržavanje u zdravstvenoj ustanovi.

Član 55

(1) Protiv rješenja o zadržavanju u zdravstvenoj ustanovi i puštanju iz ove ustanove žalbu mogu izjaviti zdravstvena ustanova koja je zadržala duševno bolesno lice, zadržano lice, njen staratelj, odnosno privremeni zastupnik i organ starateljstva i to u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(2) Žalba ne zadržava izvršenje, ukoliko sud iz opravdanih razloga ne odluči drugačije.

(3) Osnovni sud će žalbu sa spisima bez odlaganja dostaviti Apelacionom sudu, koji je dužan da donese odluku u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

Član 56

Troškove postupka zadržavanja u zdravstvenoj ustanovi snosi Distrikt, ako zadržano lice ima posljednje prebivalište ili boravište u Distriktu ili je ono nepoznato.

3. Proglašenje nestalih lica umrlim i dokazivanje smrti

Član 57

O proglašenju nestalih lica umrlim i o dokazivanju smrti, sud odlučuje u skladu sa odredbama ovog zakona o postupku proglašenja nestalih lica umrlim i dokazivanja smrti.

Član 58

(1) Umrlim licem proglasiće se:

1) lice o čijem životu za posljednjih pet godina nije bilo nikakvih vijesti, a od čijeg je rođenja proteklo šezdeset godina,

2) lice o čijem životu za posljednjih pet godina nije bilo nikakvih vijesti, a za koju je vjerovatno da više nije živa,

3) lice koje je nestalo u brodolomu, saobraćajnoj nesreći, požaru, poplavi, zemljotresu ili u kakvoj drugoj neposrednoj smrtnoj opasnosti, a o čijem životu nije bilo nikakvih vijesti za šest mjeseci od dana prestanka takve opasnosti,

4) lice koje je nestalo u toku rata ili u vezi sa ratnim događajima, a o čijem životu nije bilo nikakvih vijesti za godinu dana od dana prestanka neprijateljstava.

(3) Rokovi iz tačaka 1 i 2 stava 1 ovog člana računaju se od dana kad je prema posljednjim vijestima nestala lica nesumnjivo bila živa, a ako se taj dan ne može tačno utvrditi, ti rokovi počinju teći istekom mjeseca, odnosno godine u kojoj je nestalo lice, prema posljednjim vijestima, bilo živo.

Član 59

(1) Smrt nekog lica može se dokazivati po odredbama ovog zakona samo kad se smrt ne može dokazati ispravama predviđenim propisima o matičnim knjigama.

(2) U postupku dokazivanja smrti shodno će se primijeniti odredbe o proglašenju nestalih lica umrlim, s tim što oglasni rok ne može biti kraći od 15, niti duži od 30 dana.

Član 60

Za proglašenje nestalog lica umrlom i za dokazivanje smrti nadležan je Osnovni sud ukoliko je na njegovom području to lice imalo posljednje prebivalište, a ako nije imalo prebivalište, onda ukoliko je imala posljednje boravište na području Distrikta.

Član 61

(1) Prijedlog za proglašenje nestalog lica umrlim i prijedlog za dokazivanje smrti može podnijeti svako fizičko i pravno osobe koje za to ima pravni interes, kao i zainteresovani organ.

(2) Prijedlog iz stava 1 ovog člana sadrži naročito:

- naziv suda,
- ime i prezime lica za koje se predlaže da se proglašeni umrlim, odnosno čiju smrt treba dokazati,
- datum rođenja i posljednje prebivalište, odnosno boravište tog lica,
- činjenice na kojima se zasniva prijedlog,
- dokaze kojima se utvrđuju te činjenice,
- pravni interes predlagača za podnošenje prijedloga,
- ime i prezime odnosno naziv predlagača i njegovu adresu.

(3) Uz prijedlog se podnosi izvod iz matične knjige rođenih za lice na koje se prijedlog odnosi.

Član 62

(1) Po prijemu prijedloga iz člana 61 ovog zakona sud će, po potrebi, saslušati predlagače i svjedoke, pribaviti potrebne podatke i izvještaje i zatražiti od organa starateljstva da lica na koja se prijedlog odnosi odredi staratelja.

(2) Ako sud ocijeni da nisu ispunjeni uslovi da se postupak pokrene, donijeće rješenje kojim će prijedlog odbaciti.

(3) Ako sud ocijeni da su ispunjeni uslovi da se postupak pokrene, objaviće u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine"(u daljem tekstu; službeni glasnici Bosne i Hercegovine i Distrikta) oglas da je postupak pokrenut. U oglasu o pokretanju postupka za proglašenje nestalog lica umrlim, navešće se bitne okolnosti na kojima se prijedlog temelji, nestalo lice će se pozvati da se javi, a ostala lica kojima su poznati bilo kakvi podaci o životu ili smrti nestalog će se pozvati da to jave sudu u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja oglasa.

(4) Oglas o pokretanju postupka za dokazivanje smrti nekog lica treba da sadrži naznaku dana, mjeseca i godine za koje se smatra da je to lice umrlo i poziv licima koja o tome nešto znaju da to jave sudu u roku od 30 dana od dana objavljivanja oglasa u službenim glasnicima Bosne i Hercegovine i Distrikta.

Član 63

(1) Po isteku roka označenog u oglasu, sud će saslušati staratelja, a po potrebi i predlagača i nakon što sprovede i druge dokaze, odlučiće o prijedlogu.

(2) Ako sud utvrdi da nisu ispunjeni uslovi da se nestalo lice proglasi umrlim, odnosno da se utvrdi smrt, donijecće rješenje kojim se prijedlog odbija.

Član 64

(1) U rješenju kojim se nestalo lice proglašava umrlom, odnosno kojim se utvrđuje smrt, naznačiće se dan, mjesec i godina, a po mogućnosti i sat koji se ima smatrati kao vrijeme smrti nestalog lica.

(2) Kao dan smrti smatra se dan kada je nestalo lice vjerovatno umrlo ili dan koji vjerovatno nije preživjelo. Ako taj dan ne može da se utvrdi, kao dan smrti smatra se prvi dan poslije isteka roka iz člana 58 ovog zakona.

Član 65

Protiv rješenja donesenog u prvom stepenu žalbu mogu izjaviti predlagači i staratelj lica koje je nestalo, odnosno lice za koje se smrt dokazuje.

Član 66

Pravosnažno rješenje o proglašenju nestalog lica umrlim, odnosno dokazivanju smrti sud će dostaviti službi nadležnoj za poslove vođenja matičnih knjiga, radi upisa u matičnu knjigu umrlih.

Član 67

(1) Ako je lice koje je proglašeno umrlim živo ili je umrlo drugog dana, a ne onog dana koji se po rješenju suda smatra kao dan njegove smrti, svako fizičko i pravno lice koje za to ima pravni interes, kao i zainteresirani organi, mogu zahtijevati od suda da se rješenje o proglašenju nestalog lica umrlim stavi van snage, odnosno preinači.

(2) U slučaju pokretanja postupka iz stava 1 ovog člana, postupak za raspravljanje zaostavštine koji je u toku prekinuće se, a ako je zaostavština pravosnažno raspravljena i ako je izvršen upis u zemljišne knjige ili druge javne knjige o nekretninama, narediće se da se u ove knjige stavi zabilježba o pokretanju postupka za stavljanje van snage, odnosno preinačenje rješenja o proglašenju nestalog lica umrlim.

Član 68

(1) Ako se utvrdi da je nestalo lice koje je proglašeno umrlim živo ili je umrlo drugog dana, a ne onog koji se po rješenju suda smatra kao dan njene smrti, sud će staviti van snage, odnosno preinačiti svoje ranije rješenje.

(2) Ako sud na temelju sprovedenog postupka ocijeni da nema mjesta stavljanju van snage ili preinačenju ranijeg rješenja, dostaviće pravosnažno rješenje o tome nadležnoj službi suda radi daljeg postupanja odnosno brisanja zabilježbe u zemljišnoj knjizi i drugim javnim knjigama o nekretninama.

Član 69

(1) Ako se lice proglašeno za umrlo javi sudu i predloži da se stavi van snage rješenje kojim je proglašeno umrlim, sud će, pošto utvrdi njegovu istovjetnost sa licem koje je proglašeno umrlim, bez daljeg postupka staviti van snage to rješenje.

(2) Pravosnažno rješenje o stavljanju van snage ili preinačenju rješenja o proglašenju nestalog lica umrlim, dostaviće se službi nadležnoj za poslove vođenja matične knjige i organu starateljstva.

Član 70

Troškove postupka za proglašenje nestalog lica umrlim i za dokazivanje smrti snosi predlagač.

III - UREĐENJE PORODIČNIH ODNOSA

1. Dozvola za zaključenje braka

Član 71

U postupku davanja dozvole za zaključenje braka, Osnovni sud odlučuje o davanju dozvole za zaključenje braka između određenih lica kada je zakonom propisano da se brak između njih može zaključiti samo na temelju dozvole suda.

Član 72

(1) Postupak za davanje dozvole za zaključenje braka pokreće se na prijedlog maloljetnog lica.

(2) Prijedlog za pokretanje postupka, sadrži lične podatke o licima koja žele da zaključe brak, lične podatke o roditeljima predlagača, činjenice na kojima se zasniva prijedlog i dokaze o iznesenim činjenicama.

Član 73

(1) Sud će na odgovarajući način ispitati sve okolnosti koje su od značaja za utvrđenje da li postoji slobodna volja i želja maloljetnika da zaključe brak, kao i da li je maloljetno lice tjelesno i duševno sposobno za vršenje prava i dužnosti koje proizilaze iz braka.

(2) Prije donošenja rješenja, sud će pribaviti nalaz i mišljenje zdravstvene ustanove i mišljenje organa starateljstva, saslušaće predlagače i lice s kojim želi da zaključi brak, roditelja ili staratelja odnosno usvojitelja predlagača, a po potrebi može da izvede i druge dokaze. Sud neće saslušati roditelja kome je oduzeto roditeljsko pravo, a ocijenice da li će saslušati roditelja koji bez opravdanih razloga ne vrši roditeljsko pravo.

(3) Sud će, po pravilu, saslušati predlagača bez prisustva ostalih učesnika u postupku.

(4) Sud je dužan da utvrdi i lična svojstva, imovinsko stanje i druge bitne okolnosti koje se odnose na lice sa kojim predlagatelj želi da zaključi brak.

(5) Sud će u toku postupka na odgovarajući način ispitati opravdanost prijedloga, vodeći računa o ostvarivanju ciljeva braka i o zaštiti porodice.

Član 74

(1) Rješenje o davanju dozvole za zaključenje braka dostavlja se predlagачu i licu sa kojim predlagач želi da zaključi brak, roditeljima odnosno starateljima predlagачa i organu starateljstva.

(2) Rješenje kojim se odbija prijedlog za davanje dozvole za zaključenje braka dostavlja se predlagачu.

Član 75

Protiv rješenja kojim se dozvoljava zaključenje braka, žalbu mogu da izjave svi učesnici u postupku iz stava 1 člana 74 ovog zakona, a protiv rješenja kojim se odbija prijedlog za davanje dozvole, žalbu može izjaviti samo predlagач.

Član 76

Lica kojima je dozvoljeno zaključenje braka ne mogu brak zaključiti prije pravosnažna rješenja o davanju dozvole za zaključenje braka.

Član 77

Prijedlog za davanje dozvole za zaključenje braka može se povući do pravosnažnosti rješenja o davanju dozvole za zaključenje braka.

2. Produženje i prestanak roditeljskog prava

Član 78

(1) U postupku produženja i prestanka roditeljskog prava, Osnovni sud odlučuje o produženju i prestanku roditeljskog prava kada je to zakonom propisano.

(2) Postupak iz stava 1 ovog člana mora se završiti što prije, a najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja prijedloga.

Član 79

Postupak za produženje i prestanak roditeljskog prava pokreće se na prijedlog roditelja odnosno usvojitelja ili organa starateljstva.

Član 80

Lice nad kojim se produžuje roditeljsko pravo ili se određuje prestanak tog prava, u postupku iz člana 79 ovog zakona, zastupa poseban staratelj kojeg odredi organ starateljstva ili privremeni zastupnik kojeg odredi sud.

Član 81

(1) Sud će po službenoj dužnosti utvrditi sve činjenice koje su bitne za donošenje rješenja.

(2) Radi donošenja rješenja sud će održati ročište na koje će pozvati predlagača, organ starateljstva i roditelje lica iz člana 80 ovog zakona, bez obzira na to da li su oni predložili pokretanje postupka, a na ročištu obavezno saslušati roditelje i predstavnike organa starateljstva, te pribaviti mišljenje o cjelishodnosti produženja roditeljskog prava.

(3) Stanje duševnog zdravlja i sposobnosti osobe iz člana 80 ovog zakona, utvrđuju se na način određen u članu 33 ovog zakona.

Član 82

U postupku produženja i prestanka roditeljskog prava shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o oduzimanju i vraćanju poslovne sposobnosti.

3. Oduzimanje i vraćanje roditeljskog prava

Član 83

(1) U postupku oduzimanja i vraćanja roditeljskog prava Osnovni sud odlučuje o oduzimanju i vraćanju roditeljskog prava kada je to zakonom određeno.

(2) Postupak iz stava 1 ovog člana mora se završiti što prije, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema prijedloga.

Član 84

Postupak za oduzimanje i vraćanje roditeljskog prava pokreće se na prijedlog roditelja odnosno usvojitelja koji ima roditeljsko pravo ili organa starateljstva, a postupak za vraćanje roditeljskog prava pokreće se i na prijedlog roditelja kojem je bilo oduzeto to pravo.

Član 85

Ako postupak nije pokrenut na prijedlog organa starateljstva, sud će bez odlaganja obavijestiti ovaj organ o pokretanju postupka i pozvati ga da sudjeluje u postupku.

Član 86

(1) Sud će, po službenoj dužnosti, utvrditi sve činjenice koje su bitne za donošenje rješenja.

(2) Radi utvrđivanja bitnih činjenica, sud će održati ročište na koje će pozvati predlagača, organ starateljstva, oba roditelja i staratelja lica čijem se roditelju oduzima, odnosno vraća roditeljsko pravo.

(3) Sud je obavezan da saslušati roditelje, a maloljetnik se saslušava samo kad je to neophodno i ako to nije štetno za njegovo duševno zdravlje.

(4) Pri donošenju rješenja o oduzimanju i vraćanju roditeljskog prava, sud će uzeti u obzir i želje maloljetnika, ako je sposoban da ih izrazi.

Član 87

U postupku oduzimanja i vraćanja roditeljskog prava shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o oduzimanju i vraćanju poslovne sposobnosti.

IV - UREĐENJE IMOVINSKIH ODNOSA

1. Raspravljanje zaostavštine

Čl. 88-141*

(prestalo da važi)

2. Određivanje naknade za ekspropirane nekretnine

Član 142

U postupku određivanja naknade za ekspropiriranu nekretninu Osnovni sud određuje visinu naknade za ekspropiriranu nekretninu kad korisnik eksproprijacije i raniji vlasnik pred nadležnim organom Vlade Distrikta (u daljem tekstu: nadležni organ) nisu postigli sporazum o naknadi za ekspropiriranu nekretninu.

Član 143

(1) Ako učesnici ne postignu sporazum o naknadi za ekspropiriranu nekretninu u roku od dva mjeseca od dana pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji, nadležni organ Distrikta dostaviće pravosnažno rješenje o eksproprijaciji sa svim spisima i dokazima o isplati vlasniku ponuđenog iznosa naknade ili o polaganju istog u depozit suda na čijem se području nalazi ekspropirana nekretnina, radi određivanja naknade.

(2) Organ iz stava 1 ovog člana može i prije isteka roka od dva mjeseca dostaviti rješenje o eksproprijaciji sa spisima sudu, ako učesnik iz izjava utvrdi da se ne može postići sporazum o naknadi.

(3) Ako nadležni organ ne postupi po odredbama stava 1 ovog člana, učesnici se mogu neposredno obratiti sudu sa zahtjevom za određivanje naknade.

Član 144

Postupak određivanja naknade sud vodi po službenoj dužnosti i dužan je završiti ga što prije a najkasnije u roku od 30 dana od dana pokretanja postupka pred sudom.

Član 145

Sud će odrediti ročište na kojem će omogućiti učesnicima da se izjasne o obliku i obimu, odnosno visini naknade, kao i o dokazima o vrijednosti nekretnina, a po potrebi odrediće i vještačenje i izvesti i druge dokaze.

Član 146

Troškove postupka određivanja naknade za ekspropirane nekretnine snosi korisnik eksproprijacije, osim troškova koji su izazvani neopravdanim postupcima ranijeg vlasnika.

Član 147

(1) Ako učesnici zaključe sporazum da se naknada za ekspropiriranu zgradu ili stan odredi u obliku davanja druge zgrade ili stana, sporazumom će se odrediti i rok za izvršenje uzajamnih obveza. Ako taj rok učesnici ne odrede, sud će rješenjem o naknadi odrediti rok o iseljenju iz ekspropirane zgrade, odnosno stana kao posebnog dijela zgrade, prema zakonu kojim je uređena eksproprijacija.

(2) Odredba stava 1 ovog člana shodno se primjenjuje i na zemljoradnika kad mu je po sporazumu s korisnikom eksproprijacije ili na njegov zahtjev, naknada za ekspropirano poljoprivredno zemljište određena davanjem u vlasništvo druge nepokretnosti.

Član 148

(1) Nakon što utvrdi bitne činjenice, sud donosi rješenje kojim određuje oblik i obim, odnosno visinu naknade za ekspropiriranu nekretninu.

(2) Ako učesnici zaključe sporazum o obliku i obimu, odnosno visini naknade, sud će svoje rješenje temeljiti na njihovom sporazumu, ukoliko nađe da sporazum nije u suprotnosti sa propisima kojima su uređeni vlasnički odnosi na nekretninama.

Član 149

Odredbe o postupku određivanja naknade za ekspropiriranu nekretninu shodno se primjenjuju i u drugim slučajevima kada se ranijem vlasniku po zakonu priznaje pravo na naknadu za nekretninu na kojoj je izgubio pravo vlasništva ili drugo stvarno pravo.

3. Upravljanje i korištenje zajedničke imovine

Član 150

U postupku za upravljanje i korištenje zajedničke imovine Osnovni sud uređuje način upravljanja i korištenja zajedničkim stvarima suvlasnika, sukorisnika i drugih suposjednika iste stvari.

Član 151

(1) Postupak za upravljanje i korištenje zajedničkim stvarima pokreće se na prijedlog lica koje smatra da je povrijeđeno njegovo pravo upravljanja ili korištenja zajedničke stvari.

(2) Prijedlog sadrži podatke o zainteresovanim licima i o stvari koja je predmet postupka, kao i razloge zbog kojih se postupak pokreće.

(3) Osnovni sud odlučuje o prijedlogu, ukoliko se imovina nalazi na području Distrikta.

Član 152

(1) Po prijemu prijedloga sud će zakazati ročište na koje će pozvati sva zainteresovana lica, ukazaće im na mogućnost sporazuma i pomoći im da sporazumno urede način upravljanja, odnosno, korištenja zajedničke stvari.

(2) Sporazum zainteresovanih lica sud će, nakon što im predoči prirodu i pravno djelovanje sudske nagodbe, unijeti u zapisnik kao sudsku nagodbu.

Član 153

(1) Ako se zainteresovana lica ne sporazumiju, sud će provesti potrebne dokaze i na temelju rezultata cjelokupnog postupka donijeti rješenje kojim će urediti način upravljanja ili korištenja zajedničkom stvari po odgovarajućim propisima o materijalnom pravu, vodeći računa o njihovim posebnim i zajedničkim interesima.

(2) Kad se prijedlogom traži uređenje korištenja zajedničkog stana ili poslovnih prostorija, sud će naročito urediti koje će prostorije zainteresovana lica koristiti posebno, a koje zajednički, način korištenja zajedničkih prostorija, kao i na koji način će se snositi troškovi korištenja prostorija.

Član 154

(1) Kad je među zainteresovanim licima sporno pravo na stvar koja je predmet postupka ili je sporan obim prava, sud će uputiti predlagača da u roku od 15 dana pokrene parnicu ili postupak pred upravnim organom radi rješavanja spornog prava, odnosno pravnog odnosa, a vanparnični postupak će prekinuti.

(2) Ako predlagač ne pokrene postupak u roku iz stava 1 ovog člana, smatraće se da je prijedlog povučen.

(3) Sud može, do donošenja odluke nadležnog organa, privremeno urediti odnose zainteresovanih lica u pogledu upravljanja i korištenja zajedničkom stvari kad to okolnosti slučaja zahtijevaju, a naročito da bi se spriječila šteta, samovlašće ili očita nepravda za pojedina zainteresovana lica.

(4) Odredbe iz stava 3 ovog člana primjeniće se i kad su zainteresovana lica su posjednici stvari koji ne raspolažu dokazima o zakonitom osnovu sticanja posjeda.

Član 155

Zainteresovana lica mogu u parnici ili drugom postupku ostvarivati svoja prava u odnosu na stvar o čijem je upravljanju i korištenju pravosnažno odlučeno u postupku upravljanja i korištenja zajedničkim stvarima.

Član 156

(1) Odredbe ovog zakona o upravljanju i korištenju zajedničkih stvari primjenjuju se i na vlasnike i posjednike posebnih dijelova zgrada u pogledu upravljanja i korištenja zajedničkih dijelova zgrade koji služe zgradi kao cjelini ili samo nekim posebnim dijelovima zgrade, u kom slučaju se zainteresovanim licima smatraju samo vlasnici tih dijelova zgrade, ako se uređivanjem njihovih uzajamnih odnosa ne dira u prava vlasnika drugih dijelova zgrade.

(2) Odnosi između vlasnika posebnih dijelova zgrade uređuju se i skladu sa propisima o pravima na posebnim dijelovima zgrade.

4. Dioba stvari i nekretnina u zajedničkom suvlasništvu

Član 157

U postupku diobe stvari i nekretnina u zajedničkom suvlasništvu sud odlučuje o diobi i načinu diobe tih stvari i nekretnina.

Član 158

(1) Postupak diobe stvari i nekretnina u zajedničkom suvlasništvu može prijedlogom pokrenuti suvlasnik. Prijedlog mora obuhvatiti sve suvlasnike.

(2) Prijedlog sadrži podatke o predmetu diobe, veličini dijela i o drugim stvarnim pravima svakog suvlasnika. Za nekretnine se moraju navesti zemljišno-knjižni ili katastarski podaci i priložiti odgovarajući pismeni dokazi o pravu vlasništva, pravu služnosti i drugim stvarnim pravima, kao i o posjedu nekretninama.

(3) Prijedlog se podnosi Osnovnom sudu ukoliko se na njegovom području nalazi stvar ili nekretnina.

Član 159

(1) Ako sud, postupajući po prijedlogu, utvrdi da je među suvlasnicima sporno pravo na stvarima koja je predmet diobe ili pravo na imovini, da je sporna veličina dijela u stvarima, odnosno imovini u suvlasništvu ili je sporno koja imovina, odnosno prava ulaze u nekretninu u zajedničkom vlasništvu, prekinuće postupak i uputiti predlagača da u roku od 15 dana pokrene parnicu.

(2) Ako predlagač u roku iz stava 1 ovog člana ne pokrene parnicu, smatraće se da je prijedlog povučen.

Član 160

Sud će po prijemu prijedloga zakazati ročište na koje će pozvati sve suvlasnike i lica koja po predmetu diobe imaju neko stvarno pravo.

Član 161

Ako suvlasnici ili lica koja po predmetu diobe imaju neko stvarno pravo, u toku postupka postignu nagodbu o uslovima i načinu diobe, sud će nagodbu unijeti u zapisnik kao sudsku nagodbu.

Član 162

(1) Ako lica iz člana 161 ovog zakona ne postignu nagodbu o uslovima i načinu diobe, sud će ih saslušati, provesti potrebne dokaze, a kad je to nužno i vještačenje, pa će na temelju rezultata cjelokupnog postupka, u skladu sa odgovarajućim propisima materijalnog prava donijeti rješenje o diobi stvari ili nekretnina u suvlasništvu, vodeći računa da zadovolji opravdane zahtjeve i interese suvlasnika i lica koja po predmetu diobe imaju neko stvarno pravo.

(2) Pri odlučivanju kome treba da pripadne određena stvar sud će naročito imati u vidu posebne potrebe pojedinih suvlasnika zbog kojih ta stvar treba da pripadne tom suvlasniku.

(3) Ako se dioba stvari ima izvršiti njenom prodajom, prodaja će se dozvoliti i izvršiti po odredbama Zakona o izvršnom postupku.

Član 163

(1) Rješenje o diobi sadrži: predmet, uvjete i način diobe, podatke o fizičkim dijelovima stvari i pravima koja su pripadala pojedinom suvlasniku, kao i prava i obveze suvlasnika utvrđene diobom.

(2) Rješenjem o diobi sud će odlučiti i o načinu ostvarivanja služnosti i drugih stvarnih prava na dijelovima stvari koja je fizički podijeljena između suvlasnika.

5. Uređenje međa

Član 164

U postupku uređenja međa Osnovni sud uređuje među između susjednih nepokretnosti na području Distrikta kad su međašnji znaci uništeni, oštećeni ili pomjereni.

Član 165

(1) Prijedlog za uređenje međe između susjednih zemljišnih parcela može podnijeti svaki od vlasnika odnosno posjednika tih parcela, a kada je to zakonom određeno i ovlaštenu organ.

(2) Prijedlog sadrži podatke o vlasnicima odnosno posjednicima susjednih parcela, zemljišnim parcelama između kojih se međa uređuje, sa oznakama tih parcela iz zemljišnih i katastarskih knjiga, razloge zbog kojih se postupak pokreće, kao i vrijednost sporne međašnje površine.

Član 166

(1) Po prijemu prijedloga sud može zakazati ročište u sudu na koje će pozvati sudionike radi pokušaja sporazumnog uređenja međe.

(2) Ako sudionici ne postignu sporazum, sud će zakazati ročište na spornom mjestu na koje će, pored sudionika pozvati vještaka geodetske, odnosno druge odgovarajuće struke, a po potrebi i predložene svjedoke.

(3) Uz poziv za ročište sudionici se pozivaju da podnesu sve isprave, skice i druge dokaze od značaja za uređenje međe. U pozivu će se sudionici upozoriti na posljedice nedolaska na ročište.

Član 167

Ako predlagač ne dođe na ročište, a bio je uredno pozvan, smatraće se da je prijedlog povučen, izuzev u slučaju kada održavanje ročišta predloži protivnik predlagača.

Član 168

(1) Ako među sudionicima postoji spor o međašnjoj površini čija vrijednost ne prelazi vrijednost spora male vrijednosti u parničnom postupku, sud će utvrditi među na temelju jačeg prava, a ako to nije moguće onda na temelju posljednjeg mirnog posjeda. Ukoliko se spor ne može riješiti ni na ovaj način, sud će spornu međašnju površinu podijeliti po pravičnosti.

(2) Ako sudionici predhodno o tome postignu sporazum sud može među urediti i na temelju važećih katastarskih planova.

(3) Sud može urediti među po jačem pravu bez obzira na vrijednost međašnje površine, ako sudionici o tome predhodno postignu sporazum.

Član 169

Ako među sudionicima postoji spor o međašnjoj površini čija vrijednost prelazi vrijednost spora male vrijednosti u parničnom postupku, a ne postignu sporazum u smislu stava 3 člana 168 ovog zakona, sud će predlagača uputiti na parnicu i a vanparnični postupak obustaviti.

Član 170

(1) Na ročištu za uređenje međe sud će na spornom mjestu utvrditi među između zemljišnjih parcela sudionika i obilježiti je trajnim i vidnim međašnjim znacima.

(2) O radnjama poduzetim na ročištu za uređenje međe sastavlja se zapisnik u koji se unosi naročito: opis zatečenog stanja i sadržaj izjava sudionika, vještaka i svjedoka. Uz zapisnik se prilažu: skica zatečenog stanja i skica stanja uspostavljenog uređenjem međe.

Član 171

U rješenju o uređenju međe sud opisuje među između zemljišnjih parcela sudionika, pozivajući se na skicu uspostavljenog stanja koja je sastavni dio rješenja.

Član 172

Sud neće uređivati među na građavinskom zemljištu na kome ne postoji pravo vlasništva, osim u slučaju kad nije izvršena parcelizacija zemljišta po odredbama zakona kojim je regulirano prostorno uređenje.

V - UREĐENJE DRUGIH VANPARNIČNIH STVARI

1. Sastavljanje i ovjeravanje sadržine isprava

Član 173

(1) U postupku za sastavljanje ili ovjeravanje sadržine isprave sud sastavlja i ovjerava ispravu kad je za nastanak prava ili punovažnog pravnog posla potrebno postojanje javne isprave.

(2) Sukladno odredbi stava 1 ovog člana sastavlja se i sudski testament.

Član 174

(1) Isprava se sastavlja u sudu, a van suda, kad sudionik nije u mogućnosti da dođe u sud ili kad za to postoje drugi opravdani razlozi.

(2) Ispravu sastavlja ili ovjerava sudac. Prije sastavljanja isprave, sudac utvrđuje identitet predlagatelja. Kad sudac ne poznaje predlagača osobno, njegov identitet utvrđuje javnom ispravom sa fotografijom ili izjavom svjedoka, čiji je identitet utvrđen javnim ispravama.

(3) Ako je predlagač nepismen ili nijem, slijep ili ne poznaje jezik koji je u službenoj upotrebi u sudu, sastavljanje isprave vrši se u prisustvu dva punoljetna svjedoka koje sudac osobno poznaje ili čiji je identitet utvrdio javnim ispravama sa fotografijom.

(4) Ako predlagač ne zna jezik na kome se sastavlja isprava, sudac će ispravu sastaviti uz učešće sudskog tumača.

(5) Ako je predlagač gluhonijem ili slijep, sudac će ispravu sastaviti uz učešće tumača koji se sa predlagačem može sporazumjeti.

Član 175

Svjedoci pri sastavljanju isprava, mogu biti osobe koje su pismene i koje poznaju službeni jezik i jezik predlagača, a ako je predlagač nijem, neophodno je i da se s njim mogu sporazumjeti.

Član 176

(1) Kada utvrdi da postoje uvjeti iz člana 175 ovog zakona, sudac utvrđuje da li postoji slobodna volja da se zaključi pravni posao.

(2) Sudac je dužan da sudionicima objasni smisao pravnog posla, da im ukaže na njegove posljedice i da ispita da li je pravni posao dozvoljen, odnosno da nije u suprotnosti sa prinudnim propisima.

(3) Ako sudac utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti iz stava 1 i 2 ovog člana rješenjem će odbiti da sastavi ispravu.

Član 177

(1) O sastavljanju isprave sačinjava se zapisnik u koji se unosi i način na koji je utvrđen identitet sudionika, svjedoka i tumača koji su prisustvovali sastavljanju isprave.

(2) Zapisnik potpisuju sudionici i svjedoci.

(3) Uz zapisnik se prilaže primjerak sastavljene i potpisane isprave.

Član 178

(1) Pri sastavljanju sudskog testamenta svjedoci ne mogu biti potomci zavještioaca, njegovi usvojenici i njegovi potomci, njegovi preci zaključno s djedom i babom i njihovim potomcima prvog stupnja, njihovi srodnici u pobočnoj liniji do trećeg stepena, bračni drugovi svih ovih osoba i bračni drug zavještioaca.

(2) Odredbe stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju i na sudske tumače.

Član 179

(1) Kad sasluša zavještioaca, sudac će njegovu izjavu vjerno unijeti u zapisnik, po mogućnosti riječima zavještioaca, pazeći pri tome da volja zavještioaca bude jasno izražena.

(2) U zapisnik će se unijeti i sve okolnosti koje bi mogle biti važne za punovažnost testamenta.

(3) Kad je to potrebno, sudac će zavještioacu objasniti propise koji ograničavaju zavještioaca u raspolaganju testamentom.

Član 180

Nakon što zavještilac sam pročita zapisnik o sudskom testamentu te izjavi da je njegova posljednja volja u svemu vjerno unijeta, sudac će to potvrditi na testamentu.

Član 181

(1) Ako je testament sastavljen u prisustvu dva svjedoka zbog toga što zavještilac ne zna da čita, sudac će mu pročitati testament, a potom će ga zavještilac, pošto izjavi da je to njegov testament, u prisustvu svjedoka potpisati ili staviti na njega otisak prsta.

(2) Ako zavještilac ne poznaje jezik koji je u službenoj upotrebi u sudu ili je nijem ili gluhi, sudac će preko sudskog tumača pročitati testament, a zavještilac će preko sudskog tumača izjaviti da je testament njegov.

(3) Svjedoci će se potpisati na samom testamentu, a sudac će na testamentu potvrditi da su sve ove radnje izvršene.

Član 182

(1) Ako se zapisnik o sastavljanju testameta sastoji od više listova, isti će se proširiti jemstvenikom i oba kraja jemstvenika zapečatiti sudskim pečatom.

(2) Svaki list zapisnika zavještilac će potpisati posebno ili na njemu staviti otisak prsta.

(3) Na kraju zapisnika označić se od koliko se listova sastoji testament.

Član 183

Ako je testament sastavljen u Osnovnom sudu, a zavještilac nema prebivalište na području Distrikta, Osnovni sud je dužan da o tome odmah obavijestiti sud na čijem području zavještilac ima prebivalište.

Član 184

Ako zavještilac opozove svoj testament, na opozivanje testameta shodno će se primjeniti odredbe o sastavljanju testameta. Opozivanje testameta će se zabilježiti na testamentu koji se čuva u sudu.

Član 185

(1) Sud vrši ovjeravanje sadržine isprave kada je to zakonom određeno.

(2) Ovjeravanje isprave vrši se na samoj ispravi potpisom suca i stavljanjem pečata suda.

(3) Po izvršenom ovjeravanju isprave, sud predaje učesnicima originalan primjerak ove isprave.

2. Čuvanje isprava

Član 186

Osnovni sud je dužan primiti na čuvanje ispravu kad je zakonom za pojedine vrste isprava to izričito određeno ili kad je to potrebno radi osiguranja određenih imovinskih ili drugih prava.

Član 187

Isprava se može predati na čuvanje sudu, s tim što se identitet podnosioca isprave utvrđuje prema odredbama člana 174 stav 2 ovog zakona.

Član 188

(1) O prijemu isprave na čuvanje sud sastavlja zapisnik u koji se unosi način utvrđivanja identiteta podnosioca isprave, vrsta i naziv primljene isprave.

(2) Primiteljna isprava će se staviti u poseban omot, zapečatiti i čuvati odvojeno od ostalih spisa.

Član 189

(1) Kad sud prima na čuvanje testament koji nije sastavljen u sudu, zavještalac ga predaje osobno u otvorenom ili zatvorenom omotu.

(2) Kada se na čuvanje predaje otvoren testament, sudac će ga pročitati zavještaocu i ukazati na eventualne nedostatke zbog kojih testament ne bi bio punovažan.

Član 190

(1) Kada su svjedoci usmenog testamenta podnijeli sudu pismeno koje sadrži volju zavještelja, sud će prijem ovakvog pismena zapisnički utvrditi, staviti u poseban omot i zapečatiti.

(2) Na način propisan u članu 189 ovog zakona, sud će postupiti i kad svjedoci usmenog testamenta dođu u sud da usmeno ponove izjavu zavještaoca.

(3) Pri uzimanju izjave svedoka, sud će utvrditi izjavu volje zavještaoca i okolnosti od kojih ovisi punovažnost usmenog testamenta.

Član 191

(1) Nakon prijema isprave na čuvanje, sud će podnosiocu isprave izdati potvrdu.

(2) Ako se isprava o testamentu, osim sudskog testamenta, preda na čuvanje Osnovnom sudu a zavještalac nema prebivalište na području Distrikta, sud je dužan odmah o tome obavijestiti nadležni sud Entiteta na čijem području zavještalac ima prebivalište.

Član 192

(1) Isprava koja se nalazi na čuvanju kod suda, vratiće se podnosiocu isprave na njegov zahtjev ili njegovom punomoćniku koji ima ovjerenu punomoć za taj posao.

(2) O vraćanju isprave sastaviće se zapisnik u kome će se zapisati način utvrđivanja identiteta lica kojem se vraća isprava.

(3) Ako se isprava vraća punomoćniku, punomoć se prilaže zapisniku i zadržava u spisu.

3. Sudski depozit

Član 193

(1) U sudski depozit mogu se predati novac, papiri od vrijednosti i druge isprave koje se mogu unovčiti, plemeniti metali, dragocjenosti i drugi predmeti izrađeni od plemenitog metala, kad je to zakonom ili drugim propisom predviđeno.

(2) Sud je dužan da primi u depozit i druge predmete kad je zakonom određeno da dužnik može kod suda položiti za povjerioca stvar koju duguje.

Član 194

Prijedlog za predaju predmeta sadrži opis predmeta, vrijednost predmeta, razloge zbog kojih se predaje predmet, ime i prezime lica u čiju korist se predmet predaje i uslova pod kojima se predmet predaje. Uz prijedlog se mogu predložiti i odgovarajući dokazi.

Član 195

(1) Sud će rješenjem odbiti prijedlog kad ocijeni da nisu ispunjeni uvjeti za prijem predmeta u depozit ili ako predlagač u roku od 15 dana ne predujmi troškove čuvanja.

(2) Ako sud ne odbije prijedlog, donijee rješenja o prijemu predmeta ili novca u sudski depozit i odrediti način čuvanja.

Član 196

Kad je deponovanje izvršeno u korist određenog lica, sud će to lice pozvati da u roku od 15 dana primi predmet iz depozita ako ispuni određene uslove za predaju.

Član 197

(1) Ako je predmet depozita novac ili strana valuta, sud je dužan da u roku od tri dana od dana prijema, novac, odnosno stranu valutu položi na poseban račun kod za to ovlaštene banke, ako posebnim propisima nije drugačije određeno.

(2) Plemenite metale, stvari izrađene od plemenitih metala i druge dragocjenosti, kao i papire od vrijednosti, sud će u roku od tri dana predati ovlaštenoj banci ukoliko posebnim propisom nije drugačije određeno.

(3) Druge predmete koji se ne mogu čuvati u sudskom depozitu, sud će na prijedlog predlagača odrediti da se čuvaju u javnom skladištu ili drugom pravnom licu koje se bavi čuvanjem stvari, a fizičkom licu samo ako nema pravnog lica koje obavlja djelatnost uskladištenja.

Član 198

(1) Prije donošenja rješenja o prijemu u depozit sud će naložiti predlagaču polaganje u depozit potrebnog predujma za troškove čuvanja i rukovanja takvim predmetima.

(2) Prije predaje predmeta na čuvanje, sud će izvršiti popis i procjenu stvari i o tome sačiniti zapisnik u dovoljnom broju primjeraka.

Član 199

(1) Ako lice u čiju korist je predmet predat izjavi da isti ne prima, sud će o tome izvjestiti predlagača i zatražiti da se u određenom roku izjasni.

(2) Ako lice u čiju korist je primljen predmet u sudski depozit isti ne podigne u roku od 15 dana, sud će rješenjem pozvati predlagača da preuzme predmet.

(3) Predmeti primljeni u depozit izdaju se na temelju rješenja suda.

Član 200

(1) Kad se u depozit predaju predmeti za koje predlagač ne zna kojem licu treba da se predaju ili ako ne zna koji od više deponiranih predmeta treba da se predaju kojem od više lica, sud će zakazati ročište i pozvati predlagača i sva zainteresovana lica radi postizanja sporazuma kojem licu pripada deponirani predmet.

(2) Ako se uredno pozvana lica ne odazovu na ročište ili ako se među njima ne postigne sporazum, sud će ih rješenjem uputiti da u parnici ostvaruju pravo na predmet primljen u depozit. U rješenju će se odrediti i rok za pokretanje parnice, o čemu se obavještava deponent.

(3) Ako se pokrene parnični postupak, sud će rješenjem prekinuti ovaj postupak, a ako se postupak ne pokrene, sud će rješenjem pozvati predlagača da preuzme predmet iz depozita.

Član 201

(1) Rješenje kojim se određuje izdavanje predmeta iz depozita sadrži naročito:

- ime i prezime lica ovlaštenog da preuzme predmet iz depozita,

- način, rok i uslov za preuzimanje predmeta,

- upozorenje na pravne posljedice ukoliko predmet ne bude preuzet u roku u kome po zakonu zastarijeva pravo na njegovo izdavanje.

(2) Rješenjem iz stava 1 ovog člana utvrđuju se i troškovi nastali u vezi sa čuvanjem i rukovanjem predmetima i ko je dužan da ih naknadi.

Član 202

Čuvar, koga je sud odredio, može izdati predmet iz depozita samo na temelju rješenja suda i na način kako je to u rješenju određeno.

Član 203

(1) Ako lice u čiju korist je predmet primljen u sudski depozit ili deponent, koji je uredno pozvan da preuzme predmet, isti ne podigne u roku od jedne godine od dana prijema urednog poziva, sud će rješenjem utvrditi da je predmet postao svojina Distrikta.

(2) Predmet koji je na temelju pravosnažnog rješenja iz člana 202 ovog zakona postao svojina Distrikta, sud će predati nadležnom organu Vlade Distrikta.

(3) O predaji predmeta iz stava 1 ovog člana sastaviće se zapisnik.

4. Poništenje isprava

Član 204

(1) U postupku za poništenje domaće isprave na kojoj se neposredno zasniva neko materijalno pravo i čije je posjedovanje nužno za ostvarivanje toga prava, proglašiće se da je isprava izgubila svoju važnost ako je ukradena, izgorjela ili na bilo koji način nestala ili uništena, osim ako zakonom nije zabranjeno poništenje takve isprave.

(2) Pod uslovima iz stava 1 ovog člana može se poništiti i isprava na kojoj se zasniva neko nematerijalno pravo, kad ne postoje podaci na temelju kojih nadležni organ može da izda duplikat te isprave.

Član 205

(1) Osnovni sud odlučuje o prijedlogu za poništenje isprave ukoliko je:

- ispravu izdao organ uprave ili pravno lice sa područja Distrikta,
- u ispravi, kao mjesto ispunjenja obveze naznačeno područje Distrikta.

(2) Ako se o prijedlozima iz stava 1 ovog člana ne može odrediti nadležnost suda, o prijedlogu za poništenje isprave odlučivaće Osnovni sud ukoliko se na području Distrikta nalazi sjedište, prebivalište ili boravište predlagača.

Član 206

(1) Prijedlog za poništenje isprave može podnijeti svako lice koje je na temelju te isprave ovlaštena da ostvaruje neko pravo ili ima pravni interes da se nastala isprava poništi.

(2) Prijedlog za poništenje isprave sadrži: vrstu isprave, firmu, naziv i sjedište ili ime i prezime i prebivalište izdavača isprave, iznos obveze, mjesto i datum izdavanja isprave, mjesto ispunavanja obveze, da li isprava glasi na ime ili na donosioca ili po naredbi, činjenice iz kojih proizilazi da je predlagač ovlašten za podnošenje prijedloga, kao i podatke iz kojih proizilazi vjerovatnoća da je isprava nestala ili uništena.

(3) Uz prijedlog se, ako postoji, prilaže i prijepis isprave.

(4) Jednim prijedlogom može se zahtijevati i poništenje više isprava pod uslovima da je za sve mjesno nadležan Osnovni sud.

Član 207

(1) Ako pri prethodnom ispitivanju prijedloga iz člana 206 ovog zakona, sud utvrdi da nisu ispunjene pretpostavke za pokretanje postupka, prijedlog će se rješenjem odbaciti.

(2) Ako ne odbaci prijedlog, sud će naložiti izdavatelju isprave i povjeriocu da se u određenom roku izjasne da li je isprava čije se poništenje predlaže bila izdata i da li postoje i koje smetnje za sprovođenje postupka.

Član 208

(1) Po prijemu izjašnjenja lica iz stava 2 člana 207 ovog zakona, sud će oglasom objaviti pokretanje postupka za poništenje isprave.

(2) Oglas sadrži bitne podatke isprave potrebne za njeno identificiranje, rok u kome se mogu podnijeti prijave ili prigovori protiv prijedloga (oglasni rok), poziv da se isprava pokaže sudu ili izvjesti sud o licu i prebivalištu lica koje drži ispravu, upozorenje da će se isprava sudski poništiti ako se u oglasnom roku sa ispravom ne prijavi sudu ili ne stavi prigovor protiv prijedloga za poništenje isprave, upozorenje dužniku da po ovoj ispravi ne može punovažno ispuniti svoju obvezu, niti zamijeniti ili obnoviti ispravu, niti izdati nove kupone ili talone i da vlasnik isprave ne smije prenijeti prava iz ove isprave.

Član 209

(1) Oglas iz člana 208 ovog zakona dostaviće se svim zainteresovanim licima i objaviti na oglasnoj tabli suda i u službenim glasnicima Distrikta i Bosne i Hercegovine ili na drugi odgovarajući način, o trošku predlagača.

(2) Oglasni rok teče od dana objavljivanja, a ako je oglas objavljen na oba načina iz stava 1 ovog člana, oglasni rok teče od dana objavljivanja u glasilu u kojem je kasnije objavljen.

Član 210

(1) Dužnik ne smije ispuniti obvezu iz isprave čije se poništenje traži, niti ispravu preinačiti, obnoviti ili prenijeti na drugo lice ili za nju izdati nove kupone ili talone od momenta kad mu je dostavljen oglas ili kad je na bilo koji način saznao za pokretanje postupka radi poništenja isprave.

(2) Zabrana iz stava 1 ovog člana traje sve dok rješenje o poništenju isprave ili o obustavi postupka ne postane pravosnažno.

(3) Dužnik se može osloboditi obveze samo ako iznos duga uplati na depozit suda.

Član 211

Dužnik je ovlašten da zadrži ispravu čije se poništenje traži, ako mu bude podnesena radi ispunjenja obaveze ili ako je do nje došao na drugi način. Dužnik je obavezan da zadržanu ispravu odmah preda sudu, sa naznakom ličnog imena i adrese lica koje mu je ispravu predalo.

Član 212

Sud će obustaviti postupak za poništenje isprave ako predlagač povuče prijedlog ili ako predlagač u roku koji odredi sud ne položi u sudski depozit potreban novčani iznos za objavljivanje oglasa ili ako treće lice podnese sudu ispravu ili dokaže pred sudom postojanje isprave čije se poništenje predlaže.

Član 213

Prije donošenja rješenja sud je dužan obavijestiti predlagača o svakoj prijavi trećeg lica i blagovremenosti te prijave.

Član 214

Kad sud utvrdi da su ispunjeni uslovi za dalje vođenje postupka, a protekne oglasni rok, zakazaže ročište i pozvati predlagača, izdavača isprave, dužnika iz isprave i sva lica koja su se prijavila sudu ili podnijeli prigovore protiv prijedloga za poništenje isprave.

Član 215

- (1) Na temelju rezultata postupka sud donosi rješenje o poništenju isprave ili o odbijanju prijedloga.
- (2) Rješenje o poništenju isprave sadrži podatke o izdavaču isprave i predlagaču, kao i bitne sastojke isprave uz označenje iznosa obveze ukoliko glasi na ispunjenje novčane obveze.
- (3) Rješenje se dostavlja svim zainteresiranim licima.

Član 216

- (1) Protiv rješenja kojim se prijedlog za poništenje isprave odbacuje ili odbija ili postupak obustavlja, žalbu može izjaviti samo predlagač.
- (2) Protiv rješenja o poništenju isprave žalbu može izjaviti izdavatelj isprave i dužnik iz te isprave, kao i osobe ovlaštene na temelju isprave, ako nisu predlagač.

Član 217

- (1) Pravosnažno rješenje kojim se isprava poništava zamjenjuje poništenu ispravu, dok se ne izda nova isprava.
- (2) Na temelju pravosnažnog rješenja o poništenju isprave, predlagač može od dužnika zahtjevati ostvarivanje svih prava koja proističu iz te isprave ili mu na temelju nje pripadaju, a može zahtjevati i da mu se o njegovom trošku izda nova isprava uz predaju rješenja o poništenju.

VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 218

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena na području Distrikta zakona o vanparničnom postupku koji su se do tada primjenjivali.

Član 219

- (1) Ako je prije početka primjene ovog zakona doneseno prvostepeno rješenje kojim se postupak pred Osnovnim sudom okončava, dalji postupak sprovede se po odredbama istog zakona.
- (2) Ako nakon početka primjene ovog zakona bude ukinuta prvostepena odluka iz stava 1 ovog stava, dalji postupak provede se prema odredbama ovog zakona.

Član 220

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".